

Rapport Barnrättsambassadörer 2020

Sebastian Näslund, Isak Axelsson, Emma Ekman,
Tuvalis Nilsson och Delyana Markova

2020-07-10

Innehåll

Förord	4
Ungdomsrådet.....	5
Vad gör verksamheten?	5
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose ungdomsperspektivet?	5
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	5
Ungdomsmottagningen	6
Vad gör verksamheten?	6
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?	7
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	7
Blekingetrafiken	9
Vad gör verksamheten?	9
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?	10
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	10
Patientnämnden	11
Vad gör verksamheten?	11
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?	12
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	13
Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa	13
Vad gör verksamheten?	13
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?	14
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	14
RF-SISU Blekinge	15
Vad gör verksamheten?	15
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?	16
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	17

Kultur och Bildning	19
Vad gör verksamheten?	19
Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?	19
Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?	20
Allmänt	21
Kultur och Bildning	21
Regional Utveckling	21
Tidigt samordnade insatser (TSI)	21
Ungdomsmottagningen	22
Miljö & Hållbarhet	22
Barn som far illa	22
Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa	23
SKR:s utbildning i Barnkonventionen	23
Blekingetrafiken	23
Slutord	24
Bilagor	25
Bilaga 1	25
Bilaga 2	30
Bilaga 3	33
Bilaga 4	34

Förord

Sommaren 2020 har årets barnrättsambassadörer under fyra veckor besökt flertalet av Region Blekinges verksamheter. Studiebesöken har gett oss inblick i hur organisationerna arbetar med att utveckla Blekinge som region. Vi är fem barnrättsambassadörer som tillsammans har utvärderat verksamheternas arbete med barnkonventionen och barnrättsfrågor.

Till att börja med vill vi lyfta fram vad vi har gjort annorlunda i arbetsprocessen under pandemin som råder i Sverige och i resten av världen just nu. Covid-19 har begränsat alla mer eller mindre och ändrat om hela människans syn på livet. Det har blivit vanligare och vanligare att se munskydd och handspritsflaskor till höger och vänster, och att hålla avstånd är vardag för de flesta. Råden och rekommendationerna från Folkhälsomyndigheten har inneburit att vi inte haft tillgång till Blekingesjukhusets område och verksamheterna där. Dessutom har resor runt om i Blekinge till stor del omöjliggjorts. Vi har därför baserat vår rapport till stor del på verksamheter i Karlskronaområdet och aktivt arbetat för att följa rekommendationerna och på så sätt hindra smittspridningen.

Inledningsvis fördjupade vi oss inom barnkonventionen, vilken blev lag 1 januari 2020 i Sverige. Med hjälp våra nyvunna kunskaper kunde vi framställa en frågeställning vilken låg till grund för denna rapport. Vad är då barnkonventionen? Barnkonventionen är ett avtal som i praktiken förstärker de mänskliga rättigheterna för alla under 18 år. Avtalet slår fast att alla barn är individer och att de har rätt att tycka och tänka samt att de inte är en ägodel som tillhör staten, föräldrar eller någon annan vuxen. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som tillsammans utgör en helhet och således är samtliga artiklar lika viktiga. Dock ska fyra av artiklarna, som utgör de grundläggande principerna, alltid beaktas när frågor som rör barn är i fokus. Då Barnkonventionen är framtagen genom internationellt samarbete i FN gäller den i alla länder som har ratificerat den.

De fyra grundläggande artiklarna är som följer:

Artikel 2 handlar om alla barns lika värde och rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 anger att det i alla åtgärder som rör barn i första hand ska beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6 understryker varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikeln handlar inte enbart om barnets fysiska hälsa, utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 lyfter fram barnets rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

För att så bra som möjligt utvärdera Region Blekinges barnrättsarbete har vi valt ut tre övergripande frågor, som har baserats på barnkonventionen och dess syfte. Frågeställningen är som följer:

- Vad gör verksamheten?
- Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?
- Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Ungdomsrådet

Vad gör verksamheten?

Politiska ungdomsrådet är en verksamhet som jobbar med att öka ungas inflytande i framtidens hälso- och sjukvård. Rådet företräder unga i åldrarna 13–25 år och består utav sju ledamöter samt sju ersättare från samtliga partier i regionfullmäktige. Ledamöterna är ungdomar från Blekinge som är förtroendevalda från respektive parti. De träffas 3–5 gånger per år och för varje möte har de vissa frågor som ska tas upp. Till möten bjuds det även in unga från regionen. Ungdomsrådet har även som uppgift att sprida information till ungdomar i Blekinge, så att ungdomarna på det sättet vet om att de kan göra skillnad både internt inom regionen men även externt i utaför Region Blekinge i frågor som rör dem.

Genom att bjuda in ungdomar till mötena och ha en öppen dialog med dem, är syftet att fånga upp de frågor som är viktiga för ungdomar och därmed ge de unga en möjlighet att påverka i regionen. Ungdomsrådet har även uppgift att föra de unga i Blekinges frågeställningar och synpunkter framåt. På detta sätt är Blekinges ungdomar med och påverkar Regionen.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose ungdomsperspektivet?

Ungdomsrådet uppkom för att tillgodose ungdomsperspektivet och finns med detta som enda uppgift. På så sätt hjälper rådet regionen att uppfylla barnkonventionen på många punkter när det kommer till beslutsfattning.

Ungdomsrådet har flera olika metoder för att få ett ungdomsperspektiv. Dels består rådet av ungdomar men de tar även in ungdomar utifrån för att få ett bredare perspektiv. Ett bredare perspektiv blir det när de tar in ungdomar som inte representerar ett parti och därför bara pratar utifrån ett ungdomsperspektiv och inte från ett partis perspektiv.

Ungdomsrådet är väldigt införstådda med hur viktigt det är att ha ett ungdomsperspektiv, då ungdomar besitter expertis inom områden som rör dem.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Föregående Barnrättsambassadörer kom med två synpunkter på Ungdomsrådets verksamhet. Till att börja med ville de att det skulle ske fler möten per år för att få ge ungdomar större möjlighet att påverka i regionen, vilket har blivit verklighet. Förra året träffades rådet 2–3 gånger men i år har antalet möten ökat till 4–5 gånger. Med andra ord tog rådet till sig Barnrättsambassadörernas synpunkt och följde upp önskemålet, vilket vi är glada för.

Andra synpunkten från Barnrättsambassadörerna 2019 handlade om att synas i sociala medier. Detta har inte hänt än men vi tycker att rådet måste fortsätta fokusera på det. Instagram tror vi hade varit den

lämpligaste kanalen att börja med. Instagram är gratis och det är där ungdomar spenderar mycket tid. Snapchat och TikTok har vi också som förslag, men dessa är lite mer krävande. På Snapchat finns möjlighet att annonsera genom att lägga in annonser emellan användares Stories, och det är väldigt många som inte har något annat val än att se annonserna. TikTok har inte något självklart annons-upplägg än, utan rådet får i så fall använda applikationen som enbart en port utåt tills de själva har tagit fram ett smart sätt att annonsera. Vi ber därför Ungdomsrådet att hålla lite uppsyn själva när TikTok börjar med annonser då det är den populäraste applikationen bland ungdomar idag, om man nu väljer att skaffa TikTok. Oavsett om detta görs eller inte är det av högsta vikt att Ungdomsrådet syns på någon kanal.

För att visa ungdomar att rådet finns tycker vi att man även ska rikta in sig på att sätta upp planscher på skolor. Det blir ett sätt att nå ut till alla åldrar och eventuellt få dem att starta diskussioner kring ämnet ungdomspolitik.

Under mötet vi hade diskuterade vi kring lösningar för att nå ut till ungdomar. Ett förslag var att införa en "temadag" i exempelvis ettan på gymnasiet. Temadagen skulle kunna ha ett liknande upplägg som det upplägg gymnasieskolor i Karlskrona kommun hade kring skolvalet 2018. Varje parti hade en eller flera representanter på plats på skolan och hade debatter, frågestunder och informationsutdelning. Under skolvalet lades det mycket fokus på de enskilda partierna men på en temadag tänker vi att fokuset ska ligga på att ungdomar ska bli mer intresserade av politik överlag. Genom att hoppa över att gå in för mycket på partipolitik och mer lyfta öppna frågor kan ungdomar själva skapa sig en bild av vad de vill påverka i regionen. En temadag skulle även vara ett bra sätt att annonsera för er instagramprofil, och därmed få fler följare.

Ungdomsmottagningen

Vad gör verksamheten?

Ungdomsmottagningen i Region Blekinge kan du vända dig till om du är i behov av hjälp eller stöd, som omfattar både fysisk och psykisk ohälsa oavsett förutsättningar. Här kan du få svar på frågor som rör bland annat sex, relationer, kroppen, tester, skydd mot graviditet eller könssjukdomar. Om du mår dåligt, känner dig ledsen, stressad eller har problem med någonting du tycker är jobbigt eller påverkar din vardag på ett negativt sätt kan du alltid prata med någon på mottagningen.

Verksamheten är utspridd i varje kommun i länet och tillsammans bildar de fem stycken mottagningar, där varje mottagning strävar efter att vara så lättillgänglig som möjligt. Detta möjliggör att alla mellan 13 och 25 år kan få hjälp av Ungdomsmottagningen kostnadsfritt. Det är upp till den vårdsökande att kontakta mottagningen och detta kan göras på en mängd olika sätt. 1177 och hemsidan är ett vanligt tillvägagångssätt, men man kan också ringa, lägga en lapp i lådan som finns på varje mottagning, använda sociala medier eller komma in fysiskt till mottagningen på deras drop-in tider.

På ungdomsmottagningen arbetar bland annat barnmorskor, läkare, kuratorer, gynekologer och sjuksköterskor, som jobbar aktivt dagligen med barn och ungas fysiska och psykiska hälsa. All personal på mottagningen har tystnadsplikt och ingen får berätta om ditt ärende, att du varit där eller vad du har sagt.

Ungdomsmottagningen arbetar även med utvecklingsfrågor och har goda samarbeten med bland annat Barn och ungdomspsykiatri, elevhälsan och Vuxenpsykiatri.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?

Bemötandet av unga inträffar dagligen på mottagningen. Av den anledning att det är en verksamhet som endast arbetar med ungdomar och mötet sker mellan personal och ungdom vid varje besök och i samband med de olika kontaktalternativen.

Personalen på Ungdomsmottagningen vill att varje patient oavsett ärende eller förutsättning, såsom kulturell bakgrund, religion, funktionshinder, sexuell läggning, sexuell identitet eller kön, ska känna att jämlikhet, respekt och öppenhet präglar ditt besök.

Enligt verksamheten är det ungas vilja som styr och föräldrar eller en annan vuxen har inte möjlighet att påverka ungdomens beslut eller tvinga eller neka till exempelvis preventivmedel eller vårdbesök.

Om personalen på Ungdomsmottagningen märker att patientens problem utgör en hälsorisk eller att hen far illa på något sätt, exempelvis självmordstankar, dåliga hemförhållanden, ätstörningar eller djupa depressioner, är mottagningen alltid skyldiga att anmäla ärendet vidare. De ska kontakta Socialtjänsten eller föräldrarna. Dock är det värt att nämna att mottagningen alltid berättar för den unga först om en anmälan kommer att ske eller om föräldrarna kommer blandas in, så att hen är medveten om situationen. Om du dock inte besöker mottagningen av en sådan allvarlig anledning är du garanterad att besöket hålls som en privat angelägenhet och du har kontroll över ditt besök.

En patient kan alltid ta med sig någon som den känner sig trygg med till varje besök, exempelvis en kompis, familjemedlem eller någon annan närstående om vistelsen känns bättre eller mer lättsam när någon är med.

Ungdomsmottagningen gör studiebesök för varje klass i årskurs åtta och delar även ut enkäter med syftet att få ungdomars synpunkter kring mottagningens tillvägagångssätt att hantera bemötande, tillgänglighet, kännedomen om verksamheten i sig och hur den kan förbättras och utvecklas till det bättre.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Verksamheten arbetar fortfarande med att få upp killstatistiken, men den har från förra årets mätningar sjunkit något. I nuläget är 90% av besökarna kvinnor och förra året var samma siffra 85%. Detta är oroväckande och mottagningen uppfattas tyvärr ännu som ett "tjejställe". Många killar söker dock hjälp när det kommer till psykisk ohälsa och vill komma i kontakt med kurator. På detta området är statistiken ljusare då 30% av alla besök hos kurator görs av killar. Men det behöver bli ännu ljusare. Vi vill se att Ungdomsmottagningen fortsätter arbeta för att få bort machokulturen, bryta normerna kring killars känslor och eliminera skrällen i att söka hjälp.

Det finns många olika faktorer till problemet och den största är att preventivmedel för killar är begränsade. Dessutom är de flesta barnmorskor kvinnor och enbart två är specificerade på killproblem. Killar blir också ofta hänvisade till vårdcentralerna då de inte har samma behov av mottagningen som tjejer. För att åtgärda dessa bekymmer kan man informera mer om verksamheten och på så sätt få killar att hitta behov och vårdanledningar. Detta kan resultera till att höja killstatistiken.

Ungdomsmottagningen har fortfarande svårt att nå ut till nyanlända, då det inte är många i denna samhällsgrupp som besöker mottagningen och kan ofta vara kontrollerade av familjen. Detta är dåligt, men vi vet att dem arbetar för att lösa problemet. Införskaffning av informationskampanjer, där fördelarna med att besöka Ungdomsmottagningen lyfts fram och att ta kontakt med de nyanlända. Med hjälp av denna metoden får man fram deras synpunkter på verksamheten och detta är ett projekt som idag är i full rullning. Man har på så sätt bland annat i Ronneby fått in tankar och idéer som lett till förändring i rutiner, vilket vi tycker är mycket positivt och som är värt att lägga tid och energi på. Man behöver dock fortsätta då det ofta är dessa barn och ungdomar som behöver hjälpen allra mest. Vi rekommenderar att Ungdomsmottagningen satsar ännu mer på att informera om att man kan besöka dem utan föräldrars inblandning och få hjälp och svar på allt mellan himmel och jord. Vi vet att Ungdomsmottagningen spelar en stor roll i att minska polarisering, stoppa hederskultur och att förhindra kulturkrockar.

Verksamheten kämpar med att få bort väntetiden helt och i dagsläget är väntetiden som längst i Karlskrona kommun. Orsakerna till dessa svårigheter är brist på resurser, speciellt då det i regionen endast finns en läkare och sju kuratorer, som pendlar mellan de fem mottagningarna. Om du som patient söker någon särskild anställd på mottagningen kan du få vänta lite längre och hamna i kö, men de flesta väljer att stå i kön i alla fall, istället för att prata med någon annan. Att man hellre står i kö istället för att träffa en annan anställd beror ofta på att man vill träffa samma kurator eller barnmorska som under sitt senaste besök. Vi tycker detta är fullt förståeligt, men det ska inte bli köer för nya vård sökare, på grund av ett sådant problem.

Förra årets Barnrättsambassadörer ville att Ungdomsmottagningen skulle börja med studiebesök från även gymnasieklasser, framförallt från klasser på praktiska linjer där heders- och machokulturen generellt har ett starkare fäste. Detta har dock inte genomförts än, men det är med i planerna för framtida verksamhetsår och för att ta ett steg i rätt riktning har man gett ut enkäter som alla tvåor på gymnasiet fyllt i. Detta har resulterat i att man även fått in synpunkter och tankar från 15 till 19-åringar och man uppfyller på så sätt artikel tolv i barnkonventionen "lite mer". Man behöver dock fortsätta att informera och således står förra årets önskan kvar: gå ut i gymnasieskolan och plocka in klasser därifrån också!

Hos ungdomsmottagningen möter du duktig personal som har gått många utbildningar, bland annat inom HBTQ som möjliggör att man alltid kan sätta barnets behov i första sats (artikel tre i barnkonventionen). Målet i år är att alla anställda ska gå en utbildning inom barnkonventionen, dels för att den har blivit lag 2020, men också för att utvidga kunskaperna inom barn och ungas rättigheter och på så sätt få alla att arbeta på ett bättre sätt. Detta tycker vi är ett mycket bra mål för i år.

I dagsläget vill verksamheten lägga fokus och utveckla onlinemottagningen och ett nytt projekt via en applikation har publicerats. Denna applikation och läkarbesöken den tillhandahåller kommer även bli kostnadsfria. Detta är viktigt för att inga barn ska diskrimineras och det är mycket positivt när man vill arbeta på ett bra sätt ur ett barnrättsperspektiv. Alla ska ha samma förutsättningar och därför vill verksamheten förenkla systemet och bli mer lättillgängliga. Onlinefunktionerna har hjälpt fler killar att kontakta mottagningen och hjälper även de ungdomar som bor långt ifrån en fysisk mottagning, exempelvis på landsbygden eller under svåra hemförhållanden, att få vård och svar. Detta är bra och vi tycker att andra mottagningar kan ta efter för att uppnå barnkonventionen.

Call-back funktionen ska förbättras och underlätta de personer som ringer och bokar tid. Man ska ha möjlighet att välja vilken tid man vill bli uppringd på, istället för att få en tilldelad tid, då man eventuellt kan vara upptagen just den tiden. Du ska alltså kunna boka din telefontid på nätet istället, vilket vi anser vara ett effektivt och positivt tillvägagångssätt, som även bidrar till att jämna ut samhällsklyftorna och på så sätt ge alla barn och unga samma förutsättningar.

Ungdomsmottagningen har en Facebooksida med många följare, men i den äldre åldersgruppen. Detta resulterar till att de missar de yngre. Verksamheten lägger inte så mycket uppmärksamhet på applikationerna Snapchat, Tik Tok och Instagram och vi anser att det vore givande att fokusera på de sociala medier ungdomar i alla åldrar vistas mest på. Förutom att finnas på dessa plattformar är det en bra möjlighet för att nå ut, göra reklam och samtidigt sprida information om er verksamhet. Detta är ett effektivt sätt att få uppmärksamheten från ungdomar och speciellt de lite yngre. De sociala medierna kan också bidra i kampen mot machokultur, men framförallt i elimineringen av hederskulturen, vilket med stor sannolikhet är det största hotet mot barns rätt i det svenska samhället. Dessutom kan man på dessa kanaler få in synpunkter och ha onlineenkäter i bland annat Instagrams My Story-funktion.

De har också miljömål för att minska klimatpåverkan, genom att resa mindre. Då detta är viktigt för barn och ungas framtid förstår vi vikten av dessa mål och vi gillar tanken.

Blekingetrafiken

Vad gör verksamheten?

Blekingetrafikens uppdrag är att bidra till goda resmöjligheter i Blekinge. De ska skapa en konkurrenskraftig kollektivtrafik som ska göra det lätt att färdas, oavsett vart man är eller ska. Samtidigt skapar de ett attraktivt Blekinge genom att tillhandahålla goda förbindelser i Blekinge och till andra regioner. De erbjuder många resealternativ så att alla kan välja det resemedel som passar dem bäst.

Trots att Blekingetrafiken ansvarar för all Blekinges kollektivtrafik, äger de mycket få av de fordon och förare som används i kollektivtrafiken. Bortsett från fyra Öresundståg ägs både fordon och förare av privata företag som är upphandlade av Blekingetrafiken och kör på deras uppdrag. Med andra ord kan man säga att Blekingetrafiken samarbetar med privata företag för att skapa den kollektivtrafik som erbjuds idag.

De resemedel som erbjuds är främst buss, tåg och båt, varav buss är det absolut populäraste alternativet. Resemedlerna kan sedan indelas i olika specialgrupper. Av buss erbjuds exempelvis stadsbussar, regionbussar och kustbussar, där stadsbussar kör kortare sträckor och stannar på många hållplatser, medan kustbussar kör längre sträckor med få hållplatser. Av tåg finns Krösatåg, Pågatåg och Öresundståg, varav Pågatåg kör i både Blekinge och Skåne, medan Öresundståg går mellan Blekinge och Danmark. Ute i skärgården kan man även resa med båt från Karlskrona, Ronneby, Karlshamn och Sölvesborg.

Utöver dessa resemedel erbjuder Blekingetrafiken även serviceresor, exempelvis färdtjänst och sjukresor. Dessa är alternativa resemedel för dem som inte kan använda den vanliga buss- eller tågtrafiken, oftast på grund av en funktionsvariation eller att personen är sjuk och behöver annan transport. Tjänsten kräver en ansökan från den resande innan resan beställs. Kunden blir sedan skjutsad i särskilt anpassade minibussar och personbilar.

Öppen närtrafik är en annan typ av serviceresor. Detta erbjuds till alla som bor minst en kilometer iväg från närmaste hållplats. Man kan även använda Öppen närtrafik om hållplatsen inom en kilometer inte erbjuder fler än en tur åt båda hållen mellan klockan 9 - 17. Tjänsten erbjuds för att ge folk som bor långt utanför tätorter en möjlighet att använda kollektivtrafik. Likt serviceresor måste även resor med öppen närtrafik beställas i förhand.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?

Blekingetrafiken har kunder i alla åldrar. Detta innebär att deras arbete bör, för att tillgodose barnkonventionen, både inkludera och respektera barn, samt ta hänsyn till barns speciella behov. Unga kan ha svårigheter att själva stå för de resekostnader som kan tillkomma med kollektivtrafik, samt att de saknar färdmedel som exempelvis bil. Därför har barn inte samma möjlighet att färdas runt omkring i Blekinge som vuxna. På grund av detta arbetar Blekingetrafiken för att göra det så lätt som möjligt för barn att färdas med den kollektivtrafik som erbjuds.

Arbetet genomförs på flera vis, varav ett är genom de rabatter som ges till barn och unga. Unga i åldern 7 - 19 år har tillgång till att få 40% rabatt på samtliga biljetter, medan barn under 7 år får åka gratis på alla turer. Utöver detta samarbetar Blekingetrafiken med skolor för att skapa speciella busslinjer som går till och från skolan, samt bidrar med resekort till alla skolbarn som färdas kollektivt till och från skolan. För att försäkra sig om att ett barn alltid kan ta sig till skolan låter Blekingetrafiken alltid barn följa med skollinjerna, även ifall barnet saknar resekort.

Utöver att göra det billigt och enkelt för barn och unga att resa med kollektivtrafik, arbetar Blekingetrafiken även med att göra självaste resan så trivsam och trygg som möjligt. Alla chaufförer som kör på uppdrag av Blekingetrafiken är certifierade. För att bli certifierad chaufför krävs det att man har en utbildning som inkluderar hur olika kunder ska bemötas, varav en målgrupp är barn. Det är genom detta som Blekingetrafiken kan försäkra sig på att resorna blir både trivsamma och trygga.

Slutligen arbetar Blekingetrafiken med att även inkludera och involvera ungdomar i verksamheten. De anställer en grupp ungdomar, ett crew, vars uppgift är att sprida information om verksamheten. Dessa färdas till olika allmänna platser i Blekinge för att svara på de frågor befolkningen har om Blekingetrafiken. De håller även tävlingar som är till för att utbilda allmänheten om vad Blekingetrafiken erbjuder.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Förra året var ett av Barnrättsambassadörernas förslag att ge chaufförerna en bredare utbildning som inkluderar grundläggande delar av barnkonventionen och riktlinjer om hur de bör bemöta barn. Idag är chaufförerna utbildade i hur de ska bemöta olika åldersgrupper, vilket är ett steg i rätt riktning. Trots detta anser vi att utbildningen behöver fördjupas kring just bemötandet av barn. Det finns riktlinjer, men dessa räcker inte. Detta, i samband med att Barnkonventionen inte inkluderas i utbildningen, resulterar i att vi rekommenderar Blekingetrafiken att fortsätta att utbilda chaufförerna inom bemötandet av barn och barns rättigheter.

Barnrättsambassadörerna från förra året föreslog även att Blekingetrafiken skulle göra det mer naturligt för barn och unga att färdas med kollektivtrafik. Det föreslogs både att Blekingetrafiken skulle uppmana föräldrar till att "teståka" med sina barn, och att Blekingetrafiken skulle samarbeta med skolor och föreningar för att sprida information. Detta är punkter som Blekingetrafiken arbetar med idag. Exempelvis

går de ut till högstadiel elever på Kallingskolan i Ronneby kommun för att sprida information och visa att de finns.

Vi hade dock önskat fler åtgärder för att uppnå målet. Att fortsätta samarbeta med skolor och föreningar tror vi är ett effektivt sätt att få barn att känna sig lika inbjudna som vuxna till att åka kollektivt. Att uppmuntra föräldrar att "teståka" med sina barn tror vi fortfarande hade varit en lösning. En sådan uppmuntran hade exempelvis kunnat ske genom Facebook, på Blekingetrafikens hemsida eller via buss-TV.

Utöver det som nämndes förra året tycker vi att Blekingetrafiken kan utveckla sin metod att inkludera och involvera unga i verksamheten. De ungdomar som får delta av verksamheten igenom deras crew är mycket liten. Detta gör att majoriteten av unga blir lämnade utanför verksamheten. Enligt artikel 12 i barnkonventionen har alla barn rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad i frågor som berör dem. Därför anser vi att det är högst intressant för Blekingetrafiken att nå, om möjligt, alla barn och unga i hela Blekinge.

Detta är ett problem som Blekingetrafiken har försökt lösa. Igenom Facebook, Instagram och på deras hemsida kan man kontakta Blekingetrafiken och dela sina synpunkter. På bussar har det också funnits ett system där man har kunnat betygsätta resan på en skala från ett till fyra. Vi anser dock att dessa metoder inte har varit tillräckligt effektiva. Facebook och hemsidan är inte platser unga vanligtvis besöker samt att betygsättningen troligtvis missbrukades, då den inte togs på allvar av unga.

Något som de dock hade kunnat lägga mer krut på är deras Instagram. När man ska nå barn och unga genom sociala medier är det essentiellt att veta vilka sociala medier barn och unga använder. Idag är Instagram ett bra exempel på en sådan applikation och därför anser vi att utvecklandet av Blekingetrafikens instagramkonto är en nyckel till att nå unga runt om i Blekinge. Där kan man både sprida information om den service som erbjuds, samt samla in synpunkter från unga. Man hade kunnat få barn och ungas perspektiv på frågor som: "Tycker du att busslinjer finns till de ställen du vill åka?", eller "Känner du dig trygg och säker när du åker buss?". Instagramkontot kan alltså kunnat användas både för att sprida information om kollektivtrafiken, samt inkludera och involvera ungas perspektiv i verksamheten.

För att försäkra sig på att unga hittar till kontot hade man även kunnat göra reklam för det. Att visa att ni finns på buss-TV är bara ett exempel av de många ställen där unga hade kunnat komma i kontakt med Instagramkontot.

Patientnämnden

Vad gör verksamheten?

Patientnämnden är en fristående verksamhet som hjälper patienter och/eller anhöriga med att framföra synpunkter gällande vården som man har fått eller inte fått. Både Region Blekinges patienter och kommunernas vårdtagare kan söka till Patientnämnden. Klagomålen omfattar Region Blekinges sjukhus, vårdcentraler, psykiatri, tandvård, äldreboenden och hemsjukvård.

Patientnämnden går att nå direkt på mottagningen, via telefon, mail, brev eller via 1177. Klagomålen kan ske både anonymt och personligt. Anonyma anmälningar får endast generella svar på hur verksamheten

arbetar med klagomålet i fråga, men man får inte svar på hur det gått till eller vad som hände i ett specifikt fall.

Verksamheten i vården har därefter fyra veckor på sig att granska klagomålet och svara patienten, det vill säga skicka ett skriftligt svar till Patientnämnden som sedan förmedlar detta till patienten.

Anmälan går först till verksamhetschefen som tar kontakt med den som begått misstaget. Verksamhetschefen går igenom ärendet, pratar med den personal som varit involverad och skriver ett svar till patienten där de kan ge en förklaring och be om ursäkt om ett fel har begåtts eller för hur patienten upplevt en händelse. Om verksamhetschefen inte inkommer med svar till Patientnämnden inom fyra veckor skickas en påminnelse. Påminnelser skickas till dess att verksamheten kommit med svar.

Den som skickade klagomålet har därefter tre veckor på sig att återkoppla till Patientnämnden och berätta ifall hen är nöjd. Klagomålen som verksamheten tar emot ligger till grund för framtida förändringar och förbättringar.

Patientnämnden har inte några disciplinära befogenheter. Detta innebär i praktiken att inte verksamheten kan dela ut straff, få någon sparkad eller liknande. De lyfter enbart synpunkterna och om det skulle vara ett fel av grövre kalibern som begåtts går fallet vidare till andra verksamheter. Dessa i sin tur kan ta till lämpliga åtgärder, då de har rätt till de disciplinära åtgärder som Patientnämnden saknar. Patientnämnden hjälper patienter som tvångsvårdas inom psykiatrin att få en stödperson om de vill ha en sådan, då alla patienter som tvångsvårdas har rätt till att få stöd från en annan människa om de vill ha det.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?

Patientnämnden har ingen verksamhet riktad direkt mot ungdomar. Däremot har personalen gått utbildning inom barnkonventionen. Barn och unga är välkomna till Patientnämnden med sina synpunkter på hur vården kan förbättras. Personalen anpassar sitt språk vilket underlättar för barnen att förstå hur verksamheten fungerar och hur Patientnämnden kan hjälpa dem.

Även barn kan söka anonymt och ge sina synpunkter på vården, men samma gäller här. Man får svar endast på generella frågor om hur exempelvis verksamheten arbetar samt vilka rutiner och arbetssätt de har.

Barn och unga har samma möjligheter att nå till verksamheten som de vuxna har, det vill säga via telefon, blankett, 1177, e-tjänst, brev och mejl. Vill man som barn komma i kontakt med Patientnämnden kan man göra det på egen hand eller låta en förälder göra det åt en. Barnet väljer helt enkelt det kontaktsätt som den känner sig tryggast med. Man kan också välja att kontakta Patientnämnden åt en närstående, men då krävs det en fullmakt. Föräldrar till barn som inte är myndiga kan dock kontakta verksamheten utan en sådan.

Andra sätt som verksamheten försöker nå ut till barn och unga är de blå affischer som finns i alla väntrum.

Patientnämnden prioriterar alla ärenden som gäller barn, men barn med svårt sjuka eller avlidna föräldrar är alltid första prioritet. Dessa ses som ytterst utsatta och har de synpunkter på vård gällande sig själva eller sina föräldrar tar man itu med dessa direkt.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Förra årets Barnrättsambassadörer gav förslaget att gå via forum där ungdomar vistas, exempelvis UMO och Instagram för att nå bättre ut till unga. Andra förslag var att marknadsföra sig på platser där ungdomar finns och är lätta att nå, till exempel på Blekingetrafikens buss-TV, skolor och genom mer ungdomsvänliga broschyrer.

Än så länge har dessa förslag inte förverkligats eftersom Patientnämnden haft begränsade resurser senaste året på grund av vakanta tjänster, men Patientnämnden känner ett problem med att nå ut till barn och ungdomar. Det är en betydligt mindre andel ungdomar som söker till Patientnämnden jämfört med vuxna och de få unga som faktiskt har synpunkter, har det i samband med psykiskt lidande. Att det är så få unga som söker kan också bero på att barnavården i Sverige ligger på en hög nivå. Detta resulterar i att det inte finns så många fall där ungdomar varit missnöjda och haft anledning att komma med synpunkter. Om detta är anledningen till att barn och ungdomar inte söker sig till Patientnämnden är det bra och inget verksamheten kan påverka.

Det skulle dock kunna vara så att barn och ungdomar inte kommer med synpunkter på grund av okunskap om verksamheten eller rädsla för att få sämre vård. Detta är isåfall ett problem och något Patientnämnden behöver ta tag i. Som sagt har inte Patientnämnden någon verksamhet riktad mot speciellt ungdomar. Det skulle kunna vara något att tänka på att införa i framtiden, inte minst för att få upp antalet synpunkter från barn och ungdomar. Informationskampanj på sociala medier, på skolor och på andra ställen där man kan nå ungdomar kan vara viktig, tycker vi. Informera om verksamheten, om hur man kommer i kontakt med Patientnämnden och vad det innebär att komma med sina synpunkter. Gör det naturligt och minimera på så sätt riskerna för att barn och unga inte vågar komma till verksamheten.

En onlinefunktion för att komma med sina synpunkter kan vara av intresse. På så sätt gör man det enkelt för vårdtagare i dagens digitala samhälle att komma i kontakt med verksamheten. Denna skulle kunna ligga på 1177.se eller ligga på en enskild hemsida. Idag finns detta, men även om man kan fylla i en anmälan digitalt måste man skicka in den via post. Detta är omodernt och gör det svårt för barn och ungdomar. En lösning där man kan fylla i ett formulär helt digitalt och även skicka in det online, skulle underlätta för ungdomar och verksamheten skulle kunna nå bättre till dem. Detta tycker vi Patientnämnden ska satsa på.

Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa

Vad gör verksamheten?

Verksamheten består utav fyra kuratorer, varav två legitimerade psykoterapeuter, som täcker hela länet. Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa är till för barn 0 - 18 år men den mest representerade gruppen är de barn som är mellan nio och elva år. Första linjen finns till för att föräldrar och barn i dessa åldrar som vill ha stöd på ett eller annat sätt får det genom samtal och korta behandlingar. Dock syftar Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa främst till att ge familjen stöd och utrusta familjen med de medel de behöver för att barnet ska få det stöd den behöver. Samtalen kan röra sig om problem i relationer mellan till exempel barn och förälder, aggressionsproblem samt oro hos barn. Om barnet behöver mer stöd efter behandlingen och

det inte finns mer resurser så kan de få vidare stöd hos BUP eller socialtjänsten. Om en behandling ska starta krävs föräldrarnas tillåtelse. Detta betyder att barn inte kan söka vård utan att föräldrarna vet om det. I de fallen där barnet inte vill att föräldrarna ska få vetskap om kontakten så hjälper Första linjen barnet att få kontakt med till exempel skolkurator, socialtjänst eller ungdomsmottagning. Föräldrar kan själva ringa in om de vill ha hjälp med sitt barns problem och får då detta om båda föräldrarna är med på det. Detta innebär att separerade föräldrar kan få hjälp med relationsproblem mellan en bonusförälder och barnet, så länge den andra parten är okej med det.

Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa går bra att ringa till för familjer som inte vet vart de ska vända sig. Verksamheten är en så kallad lågröskelverksamhet vilket innebär att det ska vara lätt att komma till första linjen. Det går alltså att använda Första linjen som en första ingång till att få hjälp, då man inte måste ha så stora problem för att ringa. De som ringer kan bli hänvisade vidare till en mer lämplig verksamhet som till exempel Ungdomsmottagningen eller Socialtjänsten. Denna funktion kallas barnlots och den finns till för att barnet eller föräldern ska få den rätta hjälpen.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?

Dels har de en utvärdering en gång om året som alla patienter får svara på. Svaren på utvärderingen används sedan för att göra verksamheten bättre och för att utveckla den. Utvärderingen tillför ett barn- och ungdomsperspektiv vilket betyder att verksamheten följer barnkonventionens artikel tolv.

För att vidare höra vad familjen tyckte, frågar kuratorn i de flesta fall vad de tyckte om hjälpen de fick på Första linjen. Kuratorn väljer själv om frågan ska gå till barnet eller föräldrarna. Dock finns ingen rutin kring att fråga just barnet, utan kuratorn får själv känna in i vilka lägen det är mer lämpligt att rikta en fråga till föräldrarna. Den anställda kan då ta stöd i barnkonventionens artikel tre, vilken handlar om att barnets bästa alltid ska beaktas.

En annan åtgärd för att ta in barnrätten och på så sätt barnets vilja är att kuratorn frågar barnet om hen vill ha med föräldrarna eller inte. Ofta är svaret att barnet vill ha med föräldrarna, men i vissa fall vill barnet prata i enrum med kuratorn eller annan anställd. Detta kan medföra ett problem då allt som sker på Första linjen går in i barnets journal och föräldrarna kan då enkelt se vad barnet som dokumenterats har pratat om.

En sista positiv åtgärd de har för att tillgodose barnperspektivet är att det i början av ett samtal ställs lite mer neutrala frågor till barnet/ungdomen som till exempel vilka som bor i familjen, intressen etc.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Inledningsvis ska vi förtydliga att Första linjen inte har varit med i tidigare Barnrättsambassadörers rapport och vi är således de första som har granskat verksamheten. Därför finns det inte några tidigare synpunkter. Första linjens egna mål för framtiden är att minska väntetiden, då det idag är ganska långa väntetider. De jobbar med att hitta lösningar så att fler kan få hjälp. Strategin för att få kortare väntetider är att anställa fler kuratorer, då det just nu enbart finns fyra kuratorer i regionen.

Utöver att utöka personalstyrkan vill verksamheten också starta grupper där olika familjer kan ta hjälp av varandra. De som har gått igenom liknande problem kan tipsa andra och därmed tar man hjälp av andras erfarenheter. Vi Barnrättsambassadörer tycker att detta är en jättebra idé då det betyder att fler får hjälp och att färre känner sig ensamma med sina problem. Det är också en lösning på problemet med långa väntetider.

Vidare vill vi gärna se att alla som jobbar på Första linjen går en utbildning i barnkonventionen. Detta för att verksamheten ska vara säkra på att allt de gör är i linje med vad som är lag och vad som är bäst för barnen.

I övrigt så tycker vi att Första linjen borde se över hela verksamheten och sätta lite rutiner över kuratorernas arbete med unga. Just nu tycker vi att det är för mycket ansvar på den enskilde kuratorn i till exempel frågan om vem man ska vända sig till när man pratar och ställer frågor. Här kan problemet bli att det blir för mycket fokus på föräldrarna så att barnet kommer i andra hand. En enkel rutin för alla kuratorer kan vara några få väldigt lätta och icke pressande frågor som ställs i början vid varje samtal till bara barnet. På detta sättet känner barnet inte att kuratorn och föräldrarna är för på, utan att kuratorn finns till för att hjälpa barnet.

Idag är det svårt att få kontakt med Första linjen. Enda sättet att få kontakt med verksamheten idag är genom att gå in på "Sök psykiatrisk vård i Blekinge" på 1177.se. Det är oroväckande att det inte finns en egen underrubrik för Första linjen på den största vårdguiden i Sverige. Vi anser att detta behövs och vi skulle även vilja se en egen hemsida likt BRIS eller UMO. Det blir för svårt att nå verksamheten och inte många vet om att Första linjen finns. Något annat vi skulle vilja se är att Första linjen informerar unga mer om att verksamheten finns och vad verksamheten gör genom att sätta upp planscher på skolor.

En annan synpunkt vi har är att namnet Första linjen kan vara lite missvisande. Som vi har uppfattat verksamheten är det mycket familjer man hjälper och inte så många individuella barn. Verksamheten är inte heller "första linjen" då de idag är svåra att nå, svåra att hitta och "första linjen" blir mer 1177 eller UMO. Vi tycker annars att ett namn som Familjehjälpen skulle ge ett mycket tydligare intryck av vad Första linjen gör. Vi visste inte vilka Första linjen var innan vårt sommarjobb och våra föräldrar och närstående visste inte heller om verksamheten. Detta är konstigt och vi känner att de saknar en tydlig plats i vårdssystemet. Man bör revidera kring verksamheten och eventuellt omarbete arbetssättet för att hitta sin plats. Ska verksamheten vara "första linjen", eller ska man vara mer likt BRIS? Svaret kanske till och med blir att man ska vara Familjehjälpen istället likt vårt tidigare förslag. Oavsett måste man jobba med verksamheten, göra upp tydliga riktlinjer och bestämma sig. Verksamheten måste synas mer och bli mer lättillgänglig. Detta kräver dock att de måste bestämma sig för vad de ska vara och hur de ska arbeta.

RF-SISU Blekinge

Vad gör verksamheten?

Idrottsrörelsen spelar en stor roll i folkhälsan och att idrotta är en del i många människors vardag. Man kan på egen hand idrotta på en mängd olika sätt, men många i vårt avlånga land väljer många att göra det tillsammans med andra i en förening eller klubb. Då merparten av alla föreningar i Sverige är med i Riksidrottsförbundet, RF, resulterar det i att förbundet kan räkna till 3,1 miljoner medlemmar. RF-SISU ansvarar för att företräda, utveckla, utbilda och stötta idrottsföreningar och är således i allra högsta grad

inblandade i det mesta som händer på idrottsscenen. En viktig del i detta arbete är de ekonomiska medlen som fördelas varje år. Totalt delar all idrott på ungefär 2 miljarder kronor, men det är också viktigt att lyfta fram att stödet förbundet ger är mer än bara ekonomiskt. Utbildningar är minst lika viktiga och dessa ansvarar SISU för, därav deras inkludering i namnet.

För att göra det enklare för föreningar att få hjälp av RF-SISU på olika sätt, har man delat upp det rikstäckande förbundet i så kallade specialförbund som ansvarar för sin speciella idrott. Exempelvis är Svenska Fotbollsförbundet och Svenska Draghundsförbundet ansvariga för sina respektive idrotter och det finns, nästan utan undantag, ett förbund för varje idrott.

De olika specialidrottsförbunden är sedan indelade i mer regionala förbund. Skåne har sitt fotbollförbund, Blekinge har sitt och Gotland har sitt, till exempel. Med fotboll fortfarande som exempel är de olika fotbollsspecialdistriktsförbunden sedan ansvariga för fotbollsföreningarna i sitt regionala område, och för att föra deras talan uppåt i hierarkin.

Totalt finns det 20 000 föreningar i Sverige, alla idrotter inräknade. Detta kräver ett strukturerat system och ett sådant finns sedan länge etablerat. Systemet kräver dock en mer regional överblick, närmare föreningarna, medlemmarna och ledarna, även i Blekinge. Detta innebär att RF-SISU finns representerade i varje region, och det är RF-SISU Blekinge som Barnrättsambassadörerna besökt.

I Blekinge gör förbundet mycket och mycket, allt mellan himmel och jord som berör idrottare. Slagordet är att de "erbjuder folkbildning i idrottsföreningar för att ge kunskap och kraft åt människors tankar, idéer och vilja att utvecklas". Rent konkret innebär detta utbildningar till ledare och andra medlemmar om hur man betar sig mot andra, hur vi blir av med machokulturen och hur man är en bra ledare samt diverse andra utbildningar. Alla med målet att göra så att idrotts-Blekinge utvecklas i rätt riktning.

Dessutom är, som sagt, RF-SISU Blekinge ansvariga för utdelningen av ekonomiska medel och således också så i Blekinge. Fördelningen av pengarna baseras på en rad faktorer, bland annat på vilken idrott det rör sig om, antalet aktiva, ledarnärvaro, ungdomsverksamhet samt vilken nivå klubben är aktiv på. När ekonomiskt stöd ska delas ut kan man som förening också söka det i form av bidrag om man har en giltig anledning, vilka finns tydligt listade på RF-SISU Blekinges hemsida.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?

RF-SISU Blekinge jobbar i en stor del av verksamheten inte direkt med barn, utan arbetar istället med riktlinjer, utbildningar och sin ekonomiska makt för att få alla i Blekinges föreningsliv att vilja åt samma håll när det gäller ungdomsidrott. Om detta blir verklighet medför det att mycket gällande barnkonventionens lagar och stadgar kommer gratis och således blir barnrätts- och ungdomsperspektivet komplett. Dessutom finns det riktlinjer på hur man tar itu med underliggande verksamheter, medlemsföreningar, som bryter mot hur förbundet vill att just ungdomsidrotten blir verklighet.

Man försöker idag på många sätt främja ungdomsidrotten. Med hjälp av utbildningar och ekonomiska medel försöker man få fler ungdomar att testa idrott, fortsätta idrotta och att tycka idrott är roligt. Omfattande forskning bedrivs på området av underliggande organisationen Ungdomsbarometern, som med hjälp av enkäter som barn och unga får fylla i snabbt kan ta fram statistik på vad som kan bli bättre, på vad som är bra och på vad som är dåligt.

Ett exempel på detta är möjligheten till att snabbt hitta roten till de problem Ungdomsbarometerns undersökningar visar på. Det finns tydliga fall då detta gett sken och ett konkret exempel är fallet med att barn slutar idrotta tidigare idag än förr.

Sveriges befolkning idrottar mycket, men antalet som idrottar per ålder når sin topp bland 11-åringar idag. För bara några år sedan var det flest 12-åringar som idrottar och ännu tidigare var "toppåldern" 14–15 år. När detta problem blev tydligt hittade man källan till det kvickt. Att man snabbt går till botten med ett problem och försöker lösa det visar på en fungerande organisation som vill åt samma håll. Man kan därför säga att förbundet har en organisation som prioriterar ungdomar och tar in deras synpunkter.

Många gånger involveras barn i olika ungdomsråd och workshops för att utveckla verksamheter. I flera sådana fall är det återigen RF-SISU Blekinge som uppmanar till att barn och ungas röst behöver höras (med hjälp av sina riktlinjer och sin målbild) och sedan är det föreningarna i regionen själva som tar hjälp av råd och samtal för att utvecklas. På så sätt kommer vi in på det inledningen antydde: att RF-SISU inte arbetar direkt med barn, men ändå är med och driver på föreningar, som arbetar direkt med barn, att utvecklas.

Barnkonventionen väger tungt när man kollar på barnrättsperspektivet. Ett antal av RF-SISU Blekinges medarbetare har gått utbildningar på området sedan konventionen blev lag 1 januari 2020, vilket bidrar till att det rätta tänket finns där. Vårt att nämna dock är att barnkonventionen varit ledstjärna i organisationen sedan 2009. Nästan alla deras mål och liknande som satts upp sedan dess, har varit i linje med framförallt artikel två, tre, sex och tolv, vilka är själva grundpelarna i barnkonventionen. När nya beslut ska tas tar man grundpelarna i beaktning och barn involveras i beslutet om det så är var man ska bygga en ny fotbollsplan eller vem som ska bli ny tränare. Målet inför framtiden är att barn ska vara med och bestämma i RF-SISU Blekinge, samt i alla föreningar som förbundet ansvarar för. Idag är detta verklighet i några föreningar.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Under lång tid har RF-SISU Blekinge jobbat med att främja barn och ungdomsidrott. Att säga att förbundet inte har ett välstrukturerat, välutvecklat och modernt barn- och ungdomsperspektiv skulle vara en lögn, då de har jobbat utifrån barnkonventionen sedan 2009.

Förra året fick verksamheten inte jättemånga råd från Barnrättsambassadörerna. Summan av kardemumman var att RF-SISU Blekinge skulle fortsätta på inslaget spår men eventuellt satsa ännu mer på att betona vikten av idrott på olika sätt. Att främja nya föreningar var det föreslagna sättet för att åstadkomma detta.

Detta har sedan länge varit ledstjärnor i verksamheten och det har inte skett några förändringar i verksamheten från förra året. Arbetet mot en idrottsvärld fri från allt negativt har fortsatt men arbetet behöver fortsätta. Även om idrotten många gånger representerar något fantastiskt och så mycket positivt har den också sina nackdelar.

Socioekonomiska och könsbundna skillnader. Psykiska och fysiska skador. Diskriminering, övergrepp och mobbning. Prestationspress, tävlingshets och toppningprocedurer. De negativa sidorna är många och när man rabblar dem låter ungdomsidrott hemskt. Det ljusa i allt det mörka ligger i att verksamheten har en plan på hur man ska tackla problemen. *Strategi 2025* är en strukturerad plan med målet att alla ska ha möjlighet att idrotta - hela livet. Det går att läsa mer om denna framtidsvision på RF-SISU Blekinges hemsida och för att sammanfatta lite grann så innehåller planen ett antal delmål som tillsammans löser många av de problem vi

nämnde tidigare. Att planen överhuvudtaget existerar visar på en medvetenhet om sina brister och till stor del på ett lyckat barnrättstänk. Men det kan bli bättre.

I planen finns fem så kallade *utvecklingsresor*. I dessa nämns ofta att alla ska ha samma rättigheter och möjligheter inom det område som diskuteras, oavsett ålder. Barn och ungdomar har mycket att tycka till om och det är förbundet väl medvetna om. På frågan innan nämndes workshops och ungdomsråd som ett verktyg man använder för att få in barn- och ungdomsperspektiv i beslut och dylikt. Detta vill vi att man fortsätter med och inte bara i egna organisationen, utan i alla föreningar som man ansvarar för. Det är ett bra sätt att uppfylla barnkonventionens krav och framförallt artikel två och tolv.

Vi skulle dock vilja se några förändringar. För det första vill vi att RF-SISU Blekinge blir ledstjärnan i Blekinges idrottsvärld när det kommer till barns rätt. Vi har tidigare i rapporten pratat om vikten av en eldsjäl och vikten av någon som tar första steget. En verksamhet behöver ofta någon som kämpar för att barn får sina röster hörda, så att man följer barnkonventionen. RF-SISU Blekinge har som sagt en tydlig plan för sina medlemsföreningar när det kommer till implementeringen av barnkonventionen i verksamheten. Anledningen till att planen inte utförs många gånger är avsaknaden av positiva exempel, som gör att föreningar ser möjligheter i att göra som förbundet säger istället för att se det som något jobbigt. Det man behöver göra är att lyfta fram de gånger det faktiskt har fungerat, exempelvis de positiva sidorna av att ha ett ungdomsråd. Man vet dock att idrotten är vuxenstyrd, så att lyfta positiva exempel och enbart mana på med mål kanske inte alltid fungerar. Då måste det finnas ett nästa steg för att få föreningar att ta in barnkonventionen i verksamheten.

Vi talar inte om att göra föreningslivet till en hotfull plats där minsta lilla steg bort ifrån det RF-SISU Blekinge vill, leder till bestraffning. Det måste finnas åtgärder för föreningar som inte följer förbundets målsättningar och på så sätt inte följer barnkonventionen. RF-SISU Blekinge tillhandahåller både ekonomiska medel och utbildningar till föreningar i länet. Att dessa uteblir helt om man inte följer vad förbundet vill är kanske fel men det kanske är ditåt man behöver kika. Vi tycker att åtgärder mot föreningar som inte implementerar barnkonventionen i verksamheten är av stor vikt, i alla fall ur ett barnrättsperspektiv.

Sist men inte minst vill vi se att RF-SISU Blekinge fortsätter gå utbildningar inom barnkonventionen för att se till att hela verksamheten vill åt samma håll. Även om det inte eventuellt resulterar i att man får ett nytt perspektiv, så får man i alla fall med säkerhet svar på om det man gör är rätt.

Dessutom skulle vi vilja se att RF-SISU Blekinge skaffar fler sociala medier för att nå ut med information till ännu fler. Idag finns enbart en Facebook-sida där man når ut till ytterst få barn och ungdomar med information som kan vara väldigt viktig för dem. Genom att skaffa en Instagram och eventuellt även Snapchat och TikTok kan man nå ut till fler barn och ungdomar, och informera om deras rätt och hur de kan påverka i sina föreningar. Att barn och ungdomar vet om sina rättigheter bidrar till att uppfylla barnkonventionens artikel 42, att konventionsstaterna ska se till så att barn är medvetna om sina rättigheter. Detta är essentiellt och därför är det intressant för förbundet.

Dessutom har Instagram enkla verktyg för att genomföra quiz och dylikt och dessa skulle man kunna använda som underlag för att genomföra undersökningar där många ungdomar finns. På så sätt kan man få ett bra barnperspektiv i frågor som rör dem.

En del synpunkter, men i det stora hela har RF-SISU Blekinge en bra verksamhet som har ett jättebra barn- och barnrättsperspektiv. Framtiden ser ljus ut och vi hoppas att man i framtiden kan jobba ännu bättre för att barn- och ungdomsidrott är en plats för alla, där alla får chans att påverka och vara med.

Kultur och Bildning

Vad gör verksamheten?

Kulturenheten tillhörde tidigare Region Blekinge tillsammans med Regional utveckling. Vid sammanslagningen med Landstinget Blekinge bildades Kultur och Bildning tillsammans med Blekinge Folkhögskola. Kultur och Bildning har flera uppgifter, men den främsta är att skapa en regional kulturplan. Denna beskriver vilka kultursatsningar regionen vill genomföra under den aktuella tidsperioden. Dagens regionala kulturplan sattes i bruk 2018 och är planerad att fortsätta till 2021, då den ska ersättas av en nygjord.

Den regionala kulturplanen är en del av den så kallade kultursamverkansmodellen, som innebär att Kulturdepartementet har gett regionerna i uppdrag att fördela vissa stadsbidrag till regional kulturverksamhet. Modellen är tänkt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer samt bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås. En regional kulturplan skapas dock inte bara av Kultur och Bildning. Framtagandet är ett samarbete mellan regionen, kommunerna, kulturorganisationer och kulturföreningar.

Kulturen har en viktig roll i en hållbar samhällsutveckling, både som egen kraft och i samverkan med andra politikområden. Den har en stor betydelse för en hållbar utveckling vad gäller mångfald, jämställdhet, miljö och social sammanhållning. Kultur ger möjligheter till individen att skapa, kritisera och uttrycka sina åsikter. Samtidigt ger det också möjligheter för individen att ta del utav andras perspektiv och öka både förståelse och empati.

Utöver den regionala kulturplanen har Kultur och Bildning också andra uppgifter. De har nationellt uppdrag att stötta tio olika konstområden, vilket görs i samverkan med 11 regionala kulturverksamheter, varav 5 ingår i den egna förvaltningen. *Musik i Blekinge*, *Blekinge museum* och *Regionteatern* är bara några av verksamheterna. Dessa är tilldelade olika regionala uppdrag, men i grund och botten är deras uppgift att låta kulturen vara dynamisk och obunden, samtidigt som den också ska vara tillgänglig för alla. Den andra kopplingen till Kultur och Bildning är att dessa regionala kulturverksamheter är finansierade av regionen, i samarbete med staten.

Hur jobbar verksamheten för att tillgodose barnrätts- och ungdomsperspektivet?

Kultur och Bildning är en verksamhet som till största del inte når allmänheten. Det enda tillfället de får direktkontakt med unga är under väl planerade evenemang. Detta komplicerar processen att inkludera barn- och ungdomsperspektivet i deras verksamhet. Trots detta tar de till flera åtgärder för att tillfredsställa barnrättsperspektivet, samt barnkonventionen.

Enligt artikel 2 i barnkonventionen ska inget barn diskrimineras. För att uppnå detta finns något som kallas blekingemodellen i den regionala kulturplanen. Denna innebär att barn och unga ska få tillgång till kulturupplevelser, minst två gånger per år. Genom denna får omkring 30 000 barn och unga, runt om i Blekinge, möta teater, film och musik. Då blekingemodellen inkluderar alla barn, blir inte någon grupp

diskriminerad. Därmed tar man hänsyn till artikel 2.

Kultur och Bildning tar även till andra insatser för att tillgodose barn- och ungdomsperspektivet. De vägleder och finansierar de 11 regionala kulturverksamheterna och ställer även krav på dessa. Aktörerna har, till skillnad från Kultur och Bildning, direktkontakt med barn och unga, vilket gör att de enklare kan anpassa sina verksamheter efter barns synpunkter och önskemål. Det är såhär Kultur och Bildning säkerställer att barn får de rättigheter de ska ha, även om det sker indirekt.

Slutligen bidrar Kultur och Bildning till att följa barnkonventionen genom deras egna projekt. Genom projekt som exempelvis *Kultur Crew* och *Live Green Festival* får ungdomar vara delaktiga i processen av att arrangera konstevenemang och hur det är att arbeta inom konst. Detta har som syfte att visa unga hur man kan dela konst, leva på konst och sprida sina idéer. Artikel 12 i barnkonventionen säger att alla barn ska ha rätt och möjlighet att uttrycka sin åsikt om beslut som angår dem. Därmed anser vi att Kultur och Bildning jobbar för att uppnå artikel 12 i barnkonventionen genom olika projekt och evenemang.

Hur har verksamheten beaktat tidigare synpunkter från föregående Barnrättsambassadörer och hur ser framtiden ut?

Då Kultur och Bildning nyligen blev en del av nya Region Blekinge har de inte fått besök av Barnrättsambassadörer tidigare år. Därför finns inga tidigare förslag eller synpunkter som de kan ha arbetat med. Trots detta har Kultur och Bildning ett mycket välutvecklat arbetssätt angående frågor som angår barn.

Det finns dock alltid saker att utveckla, varav något som Kultur och Bildning fokuserar på är att internt utbilda inom barnkonventionen. Det är essentiellt att ha en utbildad grupp då beslut ska tas angående barns rättigheter. Då tas barnkonventionen med i utvecklingsprocessen och blir därmed djupt integrerad i slutresultatet. Deras val av att först utbilda chefer är rätt prioritering. Då försäkras man att barnkonventionen tar stor del i hela arbetsprocessen.

En stor utmaning vid utvecklandet av den regionala kulturplanen är att få folk intresserade av konst och kultur, inte minst barn och unga. Denna utmaning saknar en enkel lösning, men vi Barnrättsambassadörer har ett förslag som riktar sig mot ungdomar. För att locka ungdomar till att engagera sig inom kultur, tror vi att evenemang där man får prova på olika konstformer hade varit effektiva. Om evenemanget dessutom hade uppmuntrat till att man ska ta med sig en eller flera vänner, hade evenemanget varit ett tillfälle att både umgås och träffa kompisar, samtidigt som det varit ett tillfälle att testa på kultur.

Vi tycker dessutom att Kultur och Bildning kan bli bättre på att göra reklam för sig och sina evenemang. Reklam genom *Snapchat*, samt *TikTok* ifall det är möjligt, tror vi hade varit effektivt för att locka fler unga. Samtidigt kan Kultur och Bildning fortsätta både med att förbättra sin egen kunskap om barns rättigheter och att anordna kulturevent där barn och unga introduceras till konstvärldens alla möjligheter. Ett fortsatt användande av buss-TV är också essentiellt. Utöver detta är det få saker vi lagt märke till som hade kunnat förbättras hos Kultur och Bildning. Det är en bra verksamhet med ett bra barn- och ungdomsperspektiv som dessutom tillgodoser barnkonventionen.

Allmänt

Under våra fyra veckor som Barnrättsambassadörer har vi besökt många verksamheter. Flera av dem har vi besökt av den anledningen att vi ska skriva om deras arbetssätt, barnperspektiv och implementering av barnkonventionen i denna rapport. Ett fåtal har vi besökt för att bara berätta om oss och vad vi gör, men några verksamheter har bjudit in oss för att göra skillnad på riktigt och hjälpa dem med att få ett ungdoms- och barnrättsperspektiv i olika uppgifter. På grund av covid-19 har mycket varit annorlunda i år, även för oss. Vårt arbete har koncentrerats mer kring andra uppgifter och därav mer tid på kontoret. Därför har vi lagt till denna punkt, *Allmänt*, i vår rapport för att kunna dela med oss av vad vi mer gjort under våra fyra veckor än att skriva på vår rapport.

Kultur och Bildning.

Under en heldag fick vi en inblick i verksamheterna som berör Blekinges kultur och turistnäring. Då Kultur och Bildning är aktiva i hela länet tog vi tåget, med avstånd till varandra och andra passagerare, till Ronneby. I staden gick vi på en konstutställning av Jarl Ingvarsson i Ronneby Konsthall, åt lunch i Brunnsparken och besökte museer som tog upp en del av Blekinges intressanta historia.

Dessutom fick vi i uppgift att lämna synpunkter och vägledning i vad som behöver vara med i den nya regionala kulturplanen för att den ska ha ett så komplett barnperspektiv som möjligt. Detta återkopplades sedan till avdelningen och togs emot mycket väl. Att göra skillnad på riktigt är kul och speciellt när våra synpunkter bidrar till att forma en bra framtid. I det stora hela handlade våra tankar på hur man ska involvera barn och unga i kulturen, och hur man dessutom samlar in vad de tycker och tänker om kulturen i Blekinge.

Regional Utveckling.

I lite mer än en vecka fick vi arbeta med den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Detta var det mest krävande vi gjorde, men också kanske det roligaste och mest givande. Vi fick bidra och vara med och påverka på riktigt när vi tillsammans fick gå igenom det material som finns idag för den kommande RUS:en. Vi fick kolla på *Önskat läge*, de *Strategiska noderna* och *Nulägesanalysen* med kritiska ögon och se om Regional Utveckling missat något ur ett barn- och ungdomsperspektiv. Det fanns tyvärr inte tid avsatt för att granska verksamheten och ha med dem i vår rapport, men samtidigt kunde vi verkligen lägga tid och krut på att analysera RUS:en så bra som möjligt. Våra synpunkter togs väl emot och bidrog till en hel del förändringar åt det bättre. Se bilaga 1 för att få en inblick i vårt arbete.

Tidigt samordnade insatser (TSI).

Detta är ett utvecklingsarbete mellan Region Blekinge och kommunerna i länet med målet att hindra barn från att "falla mellan stolarna". Ett enklare system behövs än det som finns etablerat idag för att ta hand om barn och ungdomars psykiska hälsa. Vi kom med en hel del synpunkter och förslag på åtgärder man kan

tänkas ta för att åstadkomma detta. Arbetet baserades främst kring två stora frågor: “Hur når man de barn och ungdomar som verkligen behöver hjälp?” och “Hur kan man samarbeta med ungdomar på ett kreativt sätt?”. Våra förslag om bland annat ett hälsoråd på skolor och kuratorer som trygghetspersoner togs emot mycket väl och TSI var mycket tacksamma för vår tid och vårt arbete. Se bilaga 2 för att ytterligare ta del av våra förslag på åtgärder.

Ungdomsmottagningen.

Vi träffade främst Ungdomsmottagningen med målet om att analysera deras arbete med barns rättigheter och för att ha med dem i vår rapport, men efter att en förmiddag betats av hade vi hjälpt även denna verksamhet med diverse saker. För det första hjälpte vi till i arbetet med att ta fram enkäter som ska göras av alla som besöker mottagningen kommande året. Dessutom fick vi en uppgift av en anställd kurator att undersöka hur man kan få väldigt blyga, ensamma eller rädda barn att skaffa vänner. Detta var kul att diskutera och egentligen vår första, riktiga uppgift under våra fyra veckor. Svaret förmedlades i ett mejl, och detta mejl finns i sin helhet som bilaga 3.

Miljö & Hållbarhet.

Under sista tiden som Barnrättsambassadörer fick vi hjälpa de ansvariga för miljöfrågor i regionen med en ganska krånglig uppgift. De ville ha ett barnperspektiv på de miljövänliga alternativ det finns när det kommer till gåvor man får efter ett tandläkar- eller läkarbesök som barn. Är det kul att få en gulbrun studsboll gjord av naturgummi eller vill man hellre som barn ha “gnuggis”-tatueringar? Även om vi fem Barnrättsambassadörer en gång i tiden varit barn så kunde inte vi fem avgöra vad alla barn i Blekinge tycker är roligt. Vi valde, istället för att ta fram ett rakt svar på ställd fråga, att ta fram en enkät som kan fungera som underlag för att samla in barns tankar på gåvor efter besök på en mottagning i Region Blekinge. Hur man exakt ska gå tillväga för att få så bra svar som möjligt hade vi inte tid till att fundera ut, men vi bidrog ändå en hel del med tankar och idéer till att lösa denna gåta.

Barn som far illa.

Vi gick en utbildning på området och fick se filmen *VERA* som handlar om att våga anmäla till Socialtjänsten som sjukvårds- och tandvårdspersonal när misstanke om att ett barn far illa finns. Det är viktigt ur många aspekter, men framförallt för att ge en ljusare framtid för barnet och familjen som anmälan hjälper. Vi återkopplade till diverse verksamheter, som har med ämnet och göra, vad de kan göra för att få personal i tandvården, i vården och på sjukhuset i allmänhet att våga anmäla. Mycket handlade om att avdramatisera en anmälan och få anställd, familj och barn att inse att en anmälan görs för att hjälpa familjen och barnet. Webbutbildningen vi gick finns i Kompetenskompassen på Region Blekinges intranät. Vi spelade även in en kort film som kommer användas i arbetet med Barn som far illa i framtiden. Denna går att se på Region Blekinges intranät och Instagram: @viarregionblekinge.

Första linjen för barn och ungas psykiska hälsa.

Förutom att undersöka och utvärdera denna verksamhet, fick vi även arbeta med hur man kan hjälpa barn med psykisk ohälsa hemifrån. Verksamheten ville att vi kollade runt på internet och i App Store efter applikationer och hemsidor som kan bidra i behandlingen av barn och familjer som har problem med psykisk ohälsa på ett eller annat sätt. Vi hittade några stycken och upptäckte även några brister, där den största egentligen var att det idag inte finns en applikation på marknaden som är designade för unga, svensktalande barn. I bilaga 4 förklaras hur vi tänkt ytterligare.

SKR:s utbildning i Barnkonventionen.

Vi fick under våra första dagar på jobbet gå en mycket utvecklande utbildning inom det vi skulle jobba kring kommande veckor. Många diskussionsfrågor och kortspel slipade vår kunskap på området och bidrog starkt till att vi både jobbat så bra ihop och jobbat så bra med uppgifterna vi fått. Länk till utbildningen finns på sidorna om barnets rättigheter på Region Blekinges intranät, vilken vi starkt rekommenderar att all personal går!

Blekingetrafiken.

Vi har, som det går att läsa i rapporten, kollat på hur Blekingetrafiken jobbar med barn- och ungdomsperspektiv. Men vi fick under den förmiddag, som spenderades med ansvariga från verksamheten, även åka buss och kolla på hur resenärer anpassar sig till de rutiner som coronaviruset har fört med sig. Vi såg inget märkvärdigt, men Nättraby tur och retur var ändå givande. Detta var andra veckan under vår sejour och bussturererna gav oss en ypperlig möjlighet att lära känna varandra lite bättre. Vi tackar Blekingetrafiken för visat intresse och så klart även för resorna!

Slutord

Vi vill avsluta med att säga att vi under veckorna påverkat mycket och verkligen fått vara med och förändra regionen till det bättre på många olika sätt. Det har varit oerhört lärorikt och givande att få träffa så pass många människor på så många olika verksamheter, trots covid-19 och allt annat pandemin har fört med sig. Vi har svårt att se att något annat sommarjobb skulle kunna vara lika utvecklande. Att vi har haft så roligt samtidigt som vi spelat en väldigt viktig roll är ett kvitto på att fler regioner i Sverige borde ta efter. Detta rekommenderar vi starkt.

En generell sak vi lagt märke till under nästan alla besök är att regionens verksamheter syns för lite. Många gånger vet inte barn om vare sig att verksamheten överhuvudtaget finns eller vad verksamheten gör. Detta gör att det blir svårt för verksamheten att ha ett tydligt barn- och ungdomsperspektiv. Att både barn och vuxna ska veta om barns rättigheter framgår tydligt i barnkonventionen, och detta medför att barn måste veta om hur de kan använda en verksamhet.

Sociala medier, broschyrer och skolbesök är väldigt bra sätt för att ge information till barn och ungdomar. Vi skulle vilja se att verksamheter i framtiden, i större skala, tar tag i detta. Men vi vill också se att verksamheterna tar hjälp av varandra, samarbetar och tillsammans ger barnkonventionen en plats i systemet. Ta chansen, ta våra tips och råd i beaktning och ändra på saker och ting så att Region Blekinge blir lika fantastiskt som vi alla vill att det ska vara.

TACK

Barnrättsambassadörerna 2020

Bilagor

Bilaga 1

Barnrättsambassadörerna 2020 Regional Utveckling

Önskat läge

Efter att vi läst ert utkast om hur ni vill att Blekinge ser ut i framtiden har vi hittat ett antal synpunkter och funderingar. Till att börja med vill vi trycka på vikten av att barn och ungdomar ska veta om sina rättigheter. Enligt artikel 29 och 42 i barnkonventionen är detta ett måste, speciellt sedan barnkonventionen blev lag i Sverige 1 januari 2020. Om barn inte vet om sina rättigheter kan de inte heller veta ifall vuxna gör fel och således inte påverka besluttandet. Barn har, enligt artikel 12, rätt till att uttrycka sin mening och få den respekterad i frågor som rör dem. Detta tycker vi ni behöver förtydliga i er beskrivning av det önskade läget.

I slutet av utkastet nämner ni vikten av trygghet och att alla ska känna sig delaktiga i samhället oavsett ålder. Detta är jättebra, men vi tycker att ni ska vara tydligare. Barn och ungdomar är en viktig del i samhället och deras delaktighet är ytterst viktig. Vi, barn och unga, är framtiden men också nutiden. Därför tycker vi att ni ska binda ihop det vi har nämnt hittills i ett tillägg i er text. Ett exempel på vad ni kan skriva är följande: ”Blekinges barn och ungdomar är väl medvetna om barnkonventionen samt sina rättigheter och är på så sätt högst delaktiga i beslutningsprocesser som rör dem”.

Idag är det stora klyftor mellan samhällsklasser på många punkter och det nämner ni inte tillräckligt. Ett barn som växer upp i utanförskapsområden har inte samma förutsättningar som ett barn som växer upp i en bättre miljö. Ni skriver följande: ”Framtidens Blekinge är ett samhälle som ser möjligheter för alla – oavsett ålder, kön eller bakgrund”. Att alla har samma möjligheter är en bra vision, men för att alla ska ha samma möjligheter krävs det att förutsättningarna jämnas ut. Alla barn i Blekinge ska i framtiden kunna lyckas. I barnkonventionen framgår det att alla barn ska ges de medel som behövs för att barnet ska lyckas i så stor utsträckning som möjligt. Detta framgår inte tillräckligt tydligt i meningen vi nämnde och vi skulle istället vilja se en omformulering eller ett tillägg i texten. Exempelvis: ”Framtidens Blekinge är ett samhälle som möjliggör framgång, lycka och trygghet för alla – oavsett ålder, kön, förutsättningar eller bakgrund.” eller ett tillägg så som ”Barn i Blekinge ska kunna nå sina drömmar oavsett diverse förutsättningar.”

Strategiska noder

De strategiska noderna är ett bra sätt att se vilka platser, orter och besöksmål i Blekinge som är värda att utveckla och satsa på. Generellt är de framtagna på ett utarbetat sätt där många aspekter har tagits i beaktning. Men som med allt finns det nackdelar även i denna process, bland annat hur man valt ut dem, vilka som har gjort det och vems perspektiv man utgått från. Vi har kollat på de

strategiska noderna ur ett barnrättsperspektiv och hittat stöd i barnkonventionen till att det behövs genomföras vissa förändringar.

Om kartorna och de strategiska noderna har baserats på statistik och därmed inte är baserade på en åsikt innebär det i praktiken att inte ett barnperspektiv behövs då det inte finns några åsikter från barn att vädra. Man kan då istället beakta vad som är viktigt för barn och att då barnkonventionen uppfylls. Enkelt sagt behöver ni alltså ett barnperspektiv för att ta reda på vad som är viktigt för barn, men inte ett barnperspektiv på just de strategiska noderna. Alla barn har samma rättigheter, är lika mycket värda och bör således ha samma förutsättningar. Detta gäller i vårt fall behovet av exempelvis kollektivtrafik och bredband. Alla barn har rätt till en trygg och säker uppväxt enligt barnkonventionen, vilket innebär att ett barn som bor på landsbygden ska ha samma möjligheter att hitta information på nätet och att ta sig till skolan, som någon som bor i tätbebyggelse. Detta är aspekter som bör vara med när man tar fram regionens strategiska noder.

Ni behöver alltså ta reda på vad som är viktigt för barn och här kommer barnperspektivet in i bilden. Genom att fråga barn vad de behöver för att känna sig trygga och delaktiga, exempelvis bättre bussförbindelser eller bättre bredband på landsbygden, får ni då in deras tankar på vad ni behöver undersöka och det kan då resultera i en ny egenskap som sedan kan bidra till att utse de strategiska noderna.

I noderna, egenskap två, *Offentlig sektor*, undersöks det om det bland annat finns grundskola, förskola och bibliotek. Men då ni inte undersöker var gymnasieskolor finns, gör det att ni missar en hel målgrupp som består av ungdomar i övre tonåren. Gymnasieungdomarna har samma rättigheter som alla andra barn och därför kan det vara avgörande att inte bara fråga vad de anser är viktigt utan också se till att statistiken används till även deras fördel. Helt enkelt bör gymnasieskolor vara en del av *Offentlig sektor* och även om det inte förändrar någonting är det viktigt ur vår synpunkt där vi kollar om ni har ett barnperspektiv och följer barnkonventionen.

Detta är svagheter som vi barnrättsambassadörer har hittat. Vi alla kommer från Karlskrona kommun och kan av den anledningen inte sätta oss in i de övriga områdenas perspektiv. Det kan alltså, ur rent barnrättsperspektiv, vara av vikt att inte bara fråga oss om synpunkter utan även ungdomar från andra platser i regionen, helst ifrån varje kommun, stad och by. De kan med säkerhet bidra med synpunkter på saker vi missat.

Vi skulle vilja se att ni frågar barn och unga i länets alla vrår och hörn vad de tycker är viktigt, även om ni eventuellt inte har frågat andra samhällsgrupper. Att de strategiska noderna är en kontorsprodukt är ett faktum och svaren ni får från barn och unga kan möjligtvis resultera i att ni inser att ni kanske behöver fråga de andra grupperna också. Detta inte minst för rättvisans skull, utan dessutom för att det ger nya perspektiv och en bättre bild vilket leder till en förbättring av de strategiska noderna. Barn och unga kanske svarar att just idrottsplatser och simhallar är jätteviktiga för dem, och om ni då inte tagit med det i beräkningarna av noderna resulterar det helt enkelt i att ni bryter mot barnkonventionens grundpelare. Barn har rätt till att tycka och tänka, samt att få sin vilja tillgodosedd. Det är inte dumt att fråga, om så bara för att göra rätt för sig.

Oavsett tycker vi Barnrättsambassadörer att idrottsanläggningar, simhallar, fritidsgårdar och friskvårdsmöjligheter ska vara med i kraven på egenskap tre, *Kultur och besöksanledning*. Åsikterna ni får in från barn och unga samt från andra samhällsgrupper leder kanske till att en helt ny egenskap behöver sättas i bruk för att tillgodose allas rätt att tycka och tänka i en demokrati.

Nulägesanalys

För att kunna genomföra denna uppgiften så bra som möjligt har vi läst igenom varje område som analysen utreder och därefter kollat på de möjligheter och utmaningar som nämns. Har vi då hittat brister, missar eller förändringspotential har vi nämnt det här.

Analysen inleds med en sammanställning av megatrender och framtida planeringsförutsättningar och där nämns ett antal konsekvenser som sannolikt kommer präglade länet och regionens utveckling de närmsta åren. Då denna är väldigt objektiv och välskriven har vi inte hittat några direkta brister och denna del kan anses som komplett då barnperspektivet och hur megatrenderna påverkar barn och unga framgår tydligt för den som lusläser. Med andra ord har inte avsevärt mycket tid avlagts på denna del.

I nästa del, *Förbättrad infrastruktur utvecklar vårt strategiska läge och förstärker arbetsmarknaden*, har två tydliga brister upptäckts i de möjligheter och utmaningar som nämns. För det första diskuteras fördelarna med en utbyggnad av bredbandet flitigt, både i stycket avsett för punkten i *Möjligheter och utmaningar*, men även på sidorna 22 och 23. Men fördelarna ur ett ungdoms- och barnperspektiv nämns inte, trots att dessa är många. I en allt mer digitaliserad värld som allt fler föds in i blir vikten av att barn och unga har tillgång till bra bredband enbart större och större, då en stor del av uppväxten numera sker digitalt. Inte minst i undervisningen utan även ur ett socialt perspektiv då fler och fler unga faktiskt hittar vänner för livet på diverse datorspel och forum. Dessutom kan man kolla på vad både vi och ni tyckte och tänkte om allas rätt till lika förutsättningar och möjligheter på det önskade läget tidigare i dokumentet. Som sagt är det lika viktigt att kunna söka information, använda internet och kunna jobba hemifrån för någon som bor på landet som det är för någon som bor i en tätort. Om då inte alla har tillgång till ett bra bredband, har man inte uppfyllt det önskade läget. Att bygga ut bredbandet är alltså viktigt för även barn och unga, och vi är övertygade om att ni kan komma på ännu fler anledningar till detta. Dessa bör nämnas i *Bredbandsutbyggnad skapar nya möjligheter*.

I texten tar man också upp att det är bra att så pass många barn har kort restid till skolan och andra fördelar med god servicetillgång. Även om man sedan nämner att man vill fortsätta utveckla servicetillgången i *Möjligheter och utmaningar*, så förtydligar man återigen inte fördelarna med denna utveckling ur ett barnperspektiv tillräckligt mycket. Mer statistik behövs för att lyfta fram även övriga ungdomsgrupper, till exempel våra gymnasieungdomar, för att möjliggöra att dessa också får sin röst hörd, vilket de har rätt till enligt barnkonventionen. 99,8% av grundskoleleverna har 10 minuters resa till skolan, men hur ser det ut för andra ungdomar? Hur ser det ut för studenterna på BTH och våra gymnasieelever? Kan svaren på dessa frågor, eller andra frågor ni hittar som rör barn och unga, leda till ännu starkare argument som i sin tur gör det nästan omöjligt att ducka för att man måste satsa på utvecklingen av servicetillgången.

Härnäst kommer kapitel två, *En god plats att bo på med god hälsa för människor och miljö*, där vi har ett antal synpunkter. En generell synpunkt vi har på hela kapitlet är avsaknaden av källor som undersökt behov, tankar och önskemål från barn och unga, även inom områden där de tillsynes inte berörs direkt. Exempel på detta är bostadsbristen, där ni förvisso skriver att ni vill bygga till låga priser och anpassat efter behov, men det framgår inte tydligt om behoven har utretts. Har ni frågat gymnasieelever och högskolestudenter i länet vilka behov de har i en lägenhet eller har ni gått på nationell statistik? Att ni måste fråga de barn och unga som berörs går att stödja med barnkonventionen och även om exempelvis BTHs studenter många gånger inte är barn till åldern, så är det en demokratisk rättighet att få påverka. Detta går ut över samtliga punkter i *Möjligheter och utmaningar*. Ni måste fråga vad ungdomar och barn egentligen tycker för att uppfylla barnkonventionen, om det så är för att det ska se bra ut. Ni kanske inte får nya resultat men ni får ett nytt perspektiv och att fråga innebär att barnkonventionen uppfyllts.

Vi har även en tanke just kring de undersökningar som gjort och använt när man utrett hur man ska göra Blekinge mer attraktiv för ungdomar, så att de inte flyttar härifrån. De undersökningar ni gjort inkluderar inte barn och unga under 16 år. Deras åsikter kommer inte närmsta åren spela jättestor roll men att ha kunskap om vad som är viktigt för yngre möjliggör att man kan vara förbered för vad som krävs för att de ska stanna kvar när deras karriärval möjliggör att de eventuellt flyttar härifrån.

I *En god kompetensfördjupning och inkluderande arbetsmarknad* diskuterar ni arbetslöshet, utbildning och kompetenser. Ni har en väldigt välskriven text där ni lyfter fram många problem, men när ni sedan tagit fram *Möjligheter och utmaningar* glömmer ni vissa viktiga utmaningar enligt oss och vårt barnrättsperspektiv. Vi vill helt enkelt ha två nya punkter på denna lista.

Till att börja med vill vi ha en punkt där ni lyfter fram det ni diskuterade i texten angående grundskoleutbildningen. I Blekinge är det endast 81,6% av niondeklassarna som är behöriga till gymnasiet medan rikssnittet är 84,8%. Vi tycker därför att ni borde ha med detta som en punkt i *Möjligheter och utmaningar* och således lägga större vikt vid det. Här har ni med undersökningar lokaliserat ett problem hos barn och unga, och då är det enligt barnkonventionen er uppgift, som stat och myndighet, att åtgärda problemet enligt artikel fyra. Detta skulle möjliggöra att fler slutför gymnasiet och därmed får kompetensen som arbetsgivarna, enligt er, saknar.

Nästa punkt vi vill tillägga på listan gäller barn med invandrarbakgrund. Ni skriver om dessa i texten innan *Möjligheter och utmaningar* men i listan finns sedan inte en punkt om att satsningar på dessa barn behövs. Samma sak gäller här som ovan: ni har lokaliserat ett problem, vilket är bra, och nu behöver det åtgärdas.

Fjärde kapitlet handlar om att skapa ett internationellt och konkurrenskraftigt näringsliv i Blekinge och detta bör influera och påverka ungdomar. Men det är inte tillräckligt tydligt. I flera av punkterna i *Möjligheter och utmaningar* är ungdomars påverkan, perspektiv och roll bristfälligt beskrivna och vi vill ha det tydligare. Hur kan ungdomar inkluderas i diversifieringen av länets arbetsmarknad? Detta är en viktig fråga att ställa sig när man ska tillgodose barnperspektivet. Barn och unga besitter expertis inom områden som berör dem. Detta är fakta, och om arbetsmarknaden inkluderar jobb som ungdomar ofta har, exempelvis serviceyrken som ni själva nämner, är ungdomarnas synpunkter av högsta vikt. Ni bör alltså förtydliga hur ni har koll på hur ungdomar påverkas och hur de kan påverka i era punkter i *Möjligheter och utmaningar*. Ett exempel på en sak ni kan ta upp är ungas möjlighet att driva företag inom nya och innovativa branscher, eller andra infallsvinklar som möjliggör att ungdomar kan hjälpa till att driva regionen framåt.

Sista delen, *Ökad innovationskraft skapar förnyelse*, handlar i praktiken om att pengar kommer från företag och vikten av att det är attraktivt att starta, driva och lyckas med företag i Blekinge. I *Möjligheter och utmaningar* beskriver ni behovet av att fler entreprenörer genomför sina idéer i Blekinge, men antalet entreprenörer och viljan hos dessa behöver öka. Hur detta ska genomföras vet inte vi, men ni har idag ett bra samarbete med BTH som tillsammans med er vill göra detta möjligt, som vi tolkar det. Men BTH påverkar enbart en liten grupp av de ungdomar som finns, medan grundskolan och gymnasiet påverkar betydligt fler. Idag finns bland annat *Ung Företagsambhet* som med sitt arbete väcker tanken av att vara entreprenör hos många unga och detta är egentligen det ni söker. Om ni får med er ungdomarna och gör det till något ”coolt” att vara entreprenör, får ni också med er närstående, vänner och i praktiken resten av befolkningen. Men andra ord vill vi att ni förstår vikten av att påverka barn och ungdomar. Om ni ger dem en inblick i vad det innebär att driva eget och gör företagsamhet attraktivt för dem, har ni löst problemet till stor del.

Slutord

Vi har nu arbetat så gott vi kan med uppgifterna vi fått av er på Regional Utveckling. Det har varit mycket givande och diskussionerna vi haft kring frågorna har hjälpt oss förstå dels mycket om vår egen uppgift som Barnrättsambassadörer, dels kring hur det fungerar när man tar fram en strategi för framtiden i en region. Vi har svarat så gott vi kan och försökt hjälpa till så mycket som möjligt. Vi reserverar för feltolkningar av uppgiften och någon miss till höger och vänster men vi

hoppas ändå att våra synpunkter och våra analyser av den regionala utvecklingsstrategin kan vara till hjälp i den fortsatta processen mot att få en färdig produkt.

För att utveckla er verksamhet framåt anser vi att ett barnrättsombud kan behövas. En person i verksamheten som dagligen utvärderar arbetet med inte bara de strategiska noderna, utan med andra uppgifter också. Helst av allt hade vi önskat att hela verksamheten varit utbildad inom barnkonventionen för att nämnda punkter hade kunnat hittats utan vår hjälp. Detta hade resulterat i att ni mer och mer involverar barn och ungdomars perspektiv i er verksamhet.

Bilaga 2

TSI, Utvecklingsarbetet Tidiga och samordnade insatser för barn

Hur når man de barn och ungdomar som verkligen behöver hjälp?

- **Kuratorer blir trygghetsperson**

Idag finns det trygghetspersoner på bland annat de kommunala gymnasierna i Karlskrona och på Nätrarabyskolan. Deras uppgift är att gå runt på skolorna, lära känna ungdomarna, vinna deras tillit och hålla en god stämning. De blir på så sätt en trygg punkt för många som annars kanske inte har någon annan. Ett hej från trygghetspersonen kan för många leda till så mycket mer.

Trygghetspersonerna har stora möjligheter att upptäcka när barn och ungdomar är på väg att falla mellan stolarna. Problemet är dock att när de väl hittar en sådan individ, är det svårt för dem att göra mer än att bara prata med elevhälsa eller en kurator, som sen i sin tur kontakta individen. Detta tar tid och kan vara väldigt omständligt för ungdomen, samt att denna eventuellt inte litar på den helt främmande kuratorn. Därmed blir det svårt att ta ärendet vidare och hjälpa individen att komma på banan.

Om man istället gör trygghetspersonen till kurator (eller tvärt om) och därmed utvidgar kuratorns arbetsuppgifter kan processen bli mycket smidigare. När kuratorn då själv identifierar problemet kan den snabbt agera och bjuda in den unge till ett möte. Ungdomen ska slippa boka tid, lära känna en främmande person till och gå den jobbiga vägen för att få hjälp. Om det skulle vara naturligt att bara hänga med ”kompiskuratorn” till rummet hade man även kunnat undvika att känna sig utpekad. ”Ta med en kompis så går vi o snackar ut lite, jag bjuder på fika” skulle kunna vara en standardfras.

Trygghetspersoner ska inte bara uppmana till kontakt med kurator, utan de ska istället direkt skapa kontakten genom att vara kuratorn. Denna metod tror vi är den smidigaste och bästa metoden för att korta avståndet mellan ungdomen som behöver hjälp och hjälpen.

- **Anonym chattfunktion uppmanar till ”behandling”**

En annan metod för att få unga att öppna upp är igenom en anonym chattfunktion. Här skulle den unga kunna skriva anonymt med kurator, trygghetsperson eller någon annan som kan ge stöd. Genom denna metod kan man få folk som inte pratar om sina problem med någon, att öppna upp och våga dela dem med en annan. Detta skulle kunna göras genom exempelvis ett telefonnummer du ringer till med dolt nummer, men vi tror att en chattfunktion där man är helt anonym är klart effektivast, liksom de som BRIS och Killfrågor har.

För att nå ut till så många som möjligt, hade tjänsten även kunnat erbjudas på fler språk än svenska. Detta då den som har svårt för svenska, också kan ha svårt att komma i kontakt med den typiska kuratorn. Man skulle även kunnat ha servicen öppen under exempelvis kvällar och helger för att underlätta för den som behöver hjälp.

Genom denna metod skulle kontakten mellan en kurator och ungdom tas utan att ungdomen löper risken att känna sig utsatt. I chatten skulle kuratorn sedan uppmana ungdomen till att beskriva problemet så gott den kan. När problemet är tydligt hjälper kuratorn på bästa sätt. Går det att lösa över chatten? Ska man ta kontakt med själva kuratorn? Ska man ringa BUP, UM eller någon annan? Detta skulle vara ett första steg för att fånga in dem som inte vill eller känner att den behöver ha hjälp. Denna skulle sedan uppmuntras till att själva söka hjälp utanför den anonyma chatten.

- **Kuratorerna måste bli lättare att nå**

Idag kan det vara svårt att komma i kontakt med en skolkurator. Detta är av många anledningar, men de två främsta vi ser är att det finns få tider där man kan prata med kuratorn, och att det kan kännas jobbigt och obekvämt att besöka kuratorn. Ifall man uppfyllde de två tidigare punkterna skulle man ha kommit en lång bit på vägen i att lösa problemen. Vi har dock också tänkt på andra åtgärder som kan tas till för att uppnå målet.

Den första av dessa åtgärder är att kuratorn ska hålla öppet oftare. Det ska vara lätt att få prata om sina problem. Ifall det då är öppet ofta behöver man inte vänta länge innan man får hjälp. Det hade även kunnat finnas ”drop-in” tider där man kan gå och prata om sina problem, utan att behöva boka tid. För att åstadkomma detta kan fler kuratorer behöva anställas, men detta tror vi är värt att satsa på.

På grund av att det kan vara svårt att våga gå till kuratorn när andra är i närheten, skulle vi också vilja att besöket görs mer privat. Detta hade kunnat åstadkommas exempelvis igenom att ha öppet under helger, men även att personen som är klar med sitt ärende inte träffar den som sitter i väntrummet. Då minimerar man risken att den som söker hjälp skulle känna sig utpekad, och man gör det lättare att besöka kuratorn.

För att minska risken att känna sig utpekad hade man även kunnat göra besök hos kuratorn mer naturliga. Utöver att införa ”kompiskuratorer” hade man kunnat göra miljön mer inbjudande. Det kanske skulle finnas frukt och fika, eller till och med något spel som kunde sysselsätta den som ska på besök. Det ska vara roligt och inbjudande att besöka kuratorn. Då skulle det även kännas lättare att ta kontakt med kuratorn och få den hjälp som behövs.

- **Samtalsgrupper**

Samtalsgrupperna vi vill lyfta kan delas in i två olika kategorier. Den första är ett exempel på ”nästa steg” i behandlingen, när väl man lyckats identifiera dem som behöver hjälp och börjat förstå vilken hjälp den behöver. En typ av hjälp hade då kunnat vara att kuratorn samlar ett antal unga med liknande besvär för att de ska prata och öppna upp för varandra. De ska få möjlighet att diskutera sina problem och relatera till varandra, likt gruppterapi. Denna metod sparar också på resurser, gör att flera unga kan behandlas samtidigt och ge kuratorerna mer tid och möjlighet att fortsätta hjälpa unga i nöd.

Den andra typen av samtalsgrupper är inte till som en behandling för dem som behöver hjälp. Denna är för att göra det naturligt att våga prata psykisk ohälsa med sina kompisar. Därför kommer exempelvis kuratorer samla grupper av unga för att diskutera och utbilda inom psykisk hälsa. Grupperna skulle kunna innehålla vem som helst, både de som har problem, men även de som inte har det.

Man hade kunnat uppmana unga till att delta på mötena genom att göra det attraktivt. Till att börja med hade man kunnat erbjuda fika eller frukt, men man kan också lägga samtalen under skoltid, så att deltagarna får lov att gå ifrån lektioner och bryta upp vardagen. Det blir också viktigt att man informerar om mötena via skolans alla tillgängliga kanaler, så att alla på skolan vet om att mötena finns.

Hur kan man samarbeta med ungdomar på ett kreativt sätt?

För att samarbeta med ungdomar för att främja den psykiska hälsan tror vi att man ska skapa ett nytt ungdomsråd på skolor i regionen. Detta hade kunnat heta "hälsoråd" och skulle ha som uppgift att lyfta frågor och synpunkter från klassen angående hälsofrågor, psykisk ohälsa och andra trygghetsproblem. På rådets möten skulle man, tillsammans med rektorer och elevhälsa samt trygghetspersonerna, lyfta ungdomarnas synpunkter, som därefter kan föras vidare och beaktas.

Målet ska vara att normalisera att prata om psykisk hälsa och besöka elevhälsan. Idag är psykisk ohälsa något som påverkar alla, inte minst unga i skolan. Därför är det av högsta vikt att göra det naturligt att prata om och behandla psykisk ohälsa. Råden kan också användas i Regionens arbete med psykisk ohälsa. Har exempelvis Patientnämnden en fråga kring vad ungdomar känner om ett nytt beslut, kan denna fråga lyftas på hälsorådets möten och på så sätt bidra till att Regionen får ett bättre barn- och ungdomsperspektiv.

En annan sak vi tänkt på är vikten av att man arbetar med fler ungdomar i regionen för att få deras synpunkter på hur man kan samarbeta med ungdomar på ett kreativt sätt. Vi är endast fem Barnrättsambassadörer som har tänkt till och vi är säkra på att andra ungdomar i Blekinge kan bidra med ännu fler kloka synpunkter, om man bara frågar dem.

Bilaga 3

Hej!

Vi har funderat på frågan vi fick av din kollega angående hur man kan göra det lättare för tysta och blyga barn/ungdomar att skaffa vänner och att inte vara ensamma. Till att börja med har vi tänkt på förslaget angående applikationer och forum som uppmanar till social kontakt. Vi har själva växt upp när sådana blev populära och sett både fördelar och nackdelar med dem. Möjligheten att få kontakt med folk runt om i världen, både sådana man känner och inte känner, är oändlig, även för någon som gör det med onda avsikter. Det är inte ovanligt att äldre utnyttja systemet för att ge sig på barn och det har inte blivit svårare med tiden. Under åren har flertalet applikationer med avsikt att knyta vänskapsband vuxit fram för att sedan missbrukas av pedofiler eller liknande. Ett exempel på detta är *Yellom*.

Istället för att satsa på en applikation eller ett forum tror vi på att hjälpa barn hitta gemensamma intressen. Fördelen med detta är att den som är ensam har något att prata om med någon som brinner för samma sak. På så sett känner man en gemenskap och självkänslan stärks. Förutom att hjälpa till med detta tänker vi att Ungdomsmottagningen kan anordna samlingsgrupper för olika intressen eller att skapa sådana online. Då är det dock viktigt att informationen angående nämnda risker är tydlig. Vi tycker att det idag saknas tillräckligt med information om riskerna och därför blir det viktigt att UM informerar om dessa. Detta kan göras på exempelvis sociala medier eller i en broschyr.

Det viktigaste i pusslet är att få de ensamma att hitta intressen. Här kan de ensamma behöva en knuff i rätt riktning och detta kan kurator, närstående eller annan person som den ensamma finner trygghet i att hjälpa till med.

Hoppas detta kan vara till hjälp!

Med vänliga hälsningar
Barnrättsambassadörerna 2020

Bilaga 4

Hej!

Vi fick som uppgift av er, Första linjen för barn och unga, att kolla runt på App Store och internet efter applikationer och hemsidor som kan bidra i behandlingen av psykisk ohälsa hos barn. Vi har kollat runt en del och hittat följande applikationer. Under listan med applikationer har vi även en kommentar eller två om varje applikation där vi även har sammanfattat vad vi tycker saknas och varför vi tycker detta har potential.

Tack på förhand!

Headspace

- Fokuserar på mindfulness och meditation.
- Till skillnad från andra meditationsapplikationer, fokuserar Headspace på att stärka hjärnans förmåga att tänka positivt.
- Baserad på vetenskap, finns videor i applikationen som förklarar exakt vad som händer i din hjärna när du lyssnar på Headspace.
- Applikationen har även ett tio dagars gratisprogram.

Calm

- Applikationen innehåller flertalet andningsövningar
- Mindfulness, meditation, avslappning
- Olika kategorier i applikationen gör att du kan få hjälp med det du känner tynger dig, till exempel ångest eller stress
- Inte bara enskilda videos, utan hela program som man kan följa, till exempel 21 days to calm, 7 days to less stress

Anti Stress

- En applikation som innehåller olika spel gjorda för att lugna ner dig och göra dig mer avslappnad
- Kan få dig att tänka på annat en stund

Dessa är applikationerna som vi, Barnrättsambassadörerna, hittade i samband med er uppgift. Applikationerna vi hittade fokuserar mest på meditation, andningsövningar, ångest och hur man hanterar stress. De jobbar inte med att lösa själva orsaken som ligger till grund för de psykiska problemen, men de kan vara ett bra hjälpmedel under behandlingsprocessen som ni erbjuder.

Ett annat problem som finns, är att applikationerna är på engelska. Alla svenska barn, speciellt de yngre, kan inte engelska och skulle ha svårt att ta tills sig materialet. Headspace är mer barnvänlig eftersom det innehåller inte bara ljudmaterial, utan det finns interaktiva videor också. Det finns figurer och former som barnen kan trycka på, men som sagt, kan inte barnet engelska, är det svårt att hänga med i det som sägs i videon.

Den enda applikationen av de tre ovannämnda, som skulle kunna fungera för barn, är AntiStress. Den innehåller olika spel som kräver barnets fulla uppmärksamhet, vilket får barnet att slappna av och sluta tänka på sina problem. Dock så löser man inte grundproblemet genom att försöka fokusera på något annat, vilket är

ett problem. AntiStress-applikationen är en kortsiktig lösning men vill man lösa problemet på långt sikt, behöver man en annan metod.

Vi fick reda på att ni rekommenderar hemsidan snorkel.se. Vi tyckte att den är jättebra för de äldre barnen 13 år och uppåt, men de yngre skulle ha svårt att förstå språket som används på hemsidan. Om man hade gjort sidan lite mer lättläst skulle de yngre också kunna förstå den.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det finns ett behov för applikationer som är anpassade för just svensktalande barn och applikationer som jobbar med att lösa den bakomliggande orsaken. De tre applikationerna som vi hittade är lämpliga för barn och tonåringar som redan kan lite engelska och är tillräckligt mogna för att ta till sig materialet. De är också lämpliga om man bara behöver tänka på något annat för stunden, men de löser inte problemen.

Utbudet idag inte är tillräckligt, om Första linjen vill använda applikationer som en del i behandlingen. Därför tycker vi att ni borde lägga större fokus på att ta fram en applikation som fungerar för just de yngre barnen som eventuellt inte kan engelska, inte kan förstå avancerad svenska och kanske inte är så teknologiska heller. Dessutom behöver innehållet på en hemsida eller i en applikation vara anpassat för ändamålet och ha andra funktioner än att bara fungera som meditationsverktyg.

Med vänlig hälsning
Barnrättsambassadörerna 2020